

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (240) 成语故事 (二四〇)

วันที่ 7 พฤศจิกายน 2564 - 10:23 น.

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (240) 成语故事 (二四〇)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ **一國三公/一國三公 yī guó sān gōng** (อี ก้าว ซาน กง) โดย คำว่า **一 yī** (อี) แปลว่า หนึ่ง จำนวนนับคือหนึ่ง **國/國 guó** (ก้าว) แปลว่า ประเทศ รัฐ **三 sān** (ซาน) แปลว่า จำนวนนับคือสาม **公 gōng** (กง) แปลว่า ในที่นี้แปลว่าเจ้านาย เมื่อรวมกันแล้ว หมายถึง หนึ่งรัฐ หรือหนึ่งประเทศแต่มีเจ้านาย หรือกษัตริย์สามพระองค์ ซึ่งสภาพดังกล่าวยอมทำให้รัฐนั้นมีระบบการบริหารที่ยุงเหยิงแน่นอน เพราะเจ้านายสามคนต่างคนต่างมีอำนาจ ต่างคนต่างสั่งการ เช่นนั้นจะทำให้การบริหารงานเป็นเอกภาพยอมมิได้ ต่อมาคำนี้จึงใช้อธิบายการบริหารงานที่ขาดความเป็นเอกภาพ

ประเทศจีนในช่วงยุคชุนชิว **春秋 Chūn qiū** (ชุน ชิว) ราชวงศ์โจวอ่อนแอหนัก จึงทำให้เหล่าเจ้าเมืองต่างๆ สถาปนารัฐชาติตัวเองขึ้นมา แม้ว่าจะแต่ละรัฐจะกล่าวอ้างว่าจงรักภักดีต่อราชวงศ์โจว แต่นั่นมันก็แค่คำพูดที่สวยงามทางการเมือง เพราะไม่มีรัฐใดที่จะให้ค่าความเป็นศูนย์กลางอำนาจของราชวงศ์โจว จึงก่อตั้งรัฐชาติมากมายดังดอกเห็ด เมื่อมีรัฐมากมายก็ย่อมมีการก่อกองแย่งชิงดินแดน แย่งชิงความเป็นใหญ่เป็นจ้าว ยุทธภพ ในยุคนี้จึงเกิดสงครามอย่างมิหยุดหย่อน แม้ว่าจะมีรัฐมากมาย แต่ในความเป็นจริงรัฐที่มีบทบาทหรือมีบารมีจริงๆ ก็มีเพียงห้าหรือหกเท่านั้น โดยหนึ่งในรัฐเหล่านั้นก็มี **รัฐจิ้น 晋国/晉國 Jìn guó** ด้วย

รัฐจิ้นในช่วงที่ปกครองโดย **จิ้นเซี่ยนกง 晋献公/晉獻公 Jin Xiàngōng** มีช่วงที่รุ่งโรจน์ในช่วงต้น และวุ่นวายจนแทบทำให้รัฐล่มสลายในช่วงปลายชีวิต เพราะว่าจิ้นเซี่ยนกงได้ครอบครองนางสนมผู้เลอโฉมพราวเสน่ห์นามว่า **หลี่จี 丽姬/麗姬 Lǐ Jī** หลังจากนั้นเขาก็ลุ่มหลงนางสนมหลี่จียิ่งนัก ทำให้การบริหารบ้านเมืองบกพร่องตกต่ำอย่างมาก แม้กระทั่งยอมเปลี่ยนตัวรัชทายาท โดยคิดจะยกตำแหน่งให้กับโอรสที่เกิดกับนางสนมหลี่จี โดยมีแผนการโยกย้ายรัชทายาทไปปกครองเมืองหน้าด่านแห่งหนึ่ง และย้ายองค์ชายรองที่เหลือ

อีกสองคน ให้ไปสร้างเมืองขึ้นอีกที่หนึ่ง โดยมีขุนนางสุดยอดกลยุทธ์คนหนึ่งนามว่า **ฉือฮวา 士焉 Shi Huā** ติดตามองค์ชายทั้งสองไปสร้างบ้านแปงเมือง

ที่มาภาพ : <https://image.baidu.com/search/>

ฉือฮวาคนนี้เป็นคนฉลาด และจงรักภักดีเจ้าเมืองจิ้น เขามองออกว่าทั้งหมดนี้เป็นแผนการของเจ้าเมือง และนางสนมหลี่จี ที่ต้องการกำจัดองค์ชายทั้งหลาย แต่ขณะเดียวกันก็รัก และสงสารองค์ชายที่ยังไม่รู้ว่าภัยจะมาถึงตัวในไม่ช้า เขาจึงสร้างกำแพงขุดคูเมืองแบบลวกๆ ดูแล้วไม่แข็งแรงนัก เจ้าชายเห็นเช่นนี้จึงฟ้องต่อจิ้นเซี่ยนกง เมื่อจิ้นเซี่ยนกงรู้เข้าก็โกรธ และเรียกตัวฉือฮวากลับวัง และได้สวนเรื่องราว

ฉือฮวาไม่อาจตอบตามตรง จึงได้แต่ตอบว่า ข้าพเจ้ารับบัญชาจากพระองค์ และองค์ชายทั้งสอง สร้างกำแพงเมืองขุดคูคลอง ซึ่งถ้าข้าพเจ้าสร้างแบบหยามๆ แลดูไม่แข็งแรงตามที่ท่านได้รับแจ้งมาอย่างนั้น ข้าพเจ้าก็จะได้ชื่อว่าไม่เคารพต่อองค์ชายทั้งสอง แต่ถ้าข้าพเจ้าสร้างกำแพงเมืองเหล่านี้ให้แข็งแรง คูเมืองกว้างลึก ยากที่จะบุกโจมตีแล้วไซ้ร เมืองนี้ในภายภาคหน้าก็จะเป็นแหล่งช่องสุมโจรกบฏของพระองค์ ข้าพเจ้าก็จะเป็นเหมือนข้าที่ไม่มีความจงรักภักดีต่อพระองค์ เช่นนี้แล้วท่านจะให้ข้าพเจ้าทำเช่นไร เมื่อมีเจ้านายสามคนในเวลาเดียวกัน ข้าพเจ้าควรเชื่อฟังใคร

จิ้นเซี่ยนกงไม่เข้าใจความหมาย ได้แต่ติเตียนต่อว่า ยิ่งทำให้ฉือฮวาเห็นว่าขึ้นอยู่ต่อไปคงยุ่งแน่ จึงลาออกจากราชการ และเรื่องที่ฉือฮวาพูดไว้ก็เป็นความจริงขึ้น

หลังจากนั้นไม่นาน จิ้นเซี่ยนกงจะกำจัดองค์ชายทั้งสาม เพราะได้ข่าวว่าพวกเขาคิดจะแย่งชิงอำนาจเมื่อจิ้นเซี่ยนกงสวรรคต เมื่อกองทัพหลวงมาถึงเมืองดังกล่าว ปรากฏว่ากำแพงเมืองไม่แข็งแรง คูเมืองตื้นเขิน จึงทำให้กองทัพหลวงบุกยึดเมืองอย่างง่ายดาย ส่วนเหล่าองค์ชายมีทั้งถูกสังหาร และต้องลี้ภัยไปอยู่ต่างแดน

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻：事权不统一，使人不知道听谁的话好。

成語比喻：事權不統一，使人不知道聽誰的話好。

Chéngyǔ bǐyù: Shìquán bù tǒngyī, shǐ rén bù zhīdào tīng shéi dehuà hǎo.

เฉิงยหฺวี ปี้ยวี่ : ฉือ เจวี่ยน ปู้ ถ่งอี่, ฉือ เหริน ปู้ ฉือต้าว ทิง เจย เตอะ ฮว่า ห่าว

สุภาษิตเปรียบว่า อำนาจ และหน้าที่ไม่เป็นเอกภาพ ทำให้ผู้คนไม่รู้จะฟังใครดี

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

单位缺领导是不行的，咱们总得有一人当，不能一国三公，各讲各的让部下无所适从。

單位缺領導是不行的，咱們總得有一人當，不能一國三公，各講各的讓部下無所適從。

Dānwèi quē lǐngdǎo shì bùxíng de, zánmen zǒngdéi yǒu yī rén dāng, bùnéng yī guó sāngōng, gè jiǎng gè de ràng bùxià wú suǒ shì cóng.

ตานเว่ย เชว หลิงต่าว ฉื่อ ปู่สิง เตอะ, จ่านเมิน โจ่งเตย โหย่ว อี้ เหริน ตัง, ปู่เหนิง อี้ กั๋ว ซาน กง, เก้อ เจียง เก้อ เตอะ ร่าง ปู่เซี่ย อู่สั่ว ฉื่อฉง

หน่วยงานจะขาดผู้นำไม่ได้ พวกเราในนี้ต้องมีใครสักคนนำ ไม่อาจเป็นเหมือนหนึ่งเมืองหลายเจ้า ต่างคนต่างสั่งทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไม่รู้ฟังใครดี